

TIBBIY XIZMATDAN FOYDALANISH VA SOG'LIQNI SAQLASH NATIJALARI O'RTASIDAGI BOG'LIQLIKNING STATISTIK TAHLILI

To'rayeva Sadoqat
THKMRRM ordinatori

Achilbayeva Sevinch O'tkir qizi
Guliston Davlat Universiteti talabasi

To'xtayeva Mohinur To'raboy qizi
Guliston Davlat Universiteti talabasi

***Annotatsiya:** Ushbu tadqiqot sog'liqni saqlashdan foydalanish va sog'liqni saqlash natijalari o'rtasidagi statistik munosabatlarni tahlil qilishga qaratilgan. Asosiy maqsad tibbiy xizmatlardan foydalanishning umumiy salomatlikni saqlash va yaxshilashga ta'sirini aniqlashdir. Tadqiqotda katta miqdordagi shaxslardan olingan ma'lumotlardan foydalangan holda miqdoriy tadqiqot loyihasi qo'llaniladi. Ushbu tadqiqot natijalari sog'liqni saqlashning ijobiy natijalarini rag'batlantirishda sog'liqni saqlashdan foydalanish samaradorligi haqida qimmatli tushunchalarni beradi va sog'liqni saqlash siyosati va amaliyotida dalillarga asoslangan qarorlar qabul qilishga yordam beradi. Va berilgan barcha ko'rsatkichlar statistik va progniz ma'lumotlari asosida tayyorlangan.*

***Kalit so'zlar:** Aloqa, sog'liqni saqlashdan foydalanish, sog'liqni saqlash natijalari, sog'liqni saqlash, foydalanish usullari.*

Kirish

Sog'liqni saqlash sohasi har doim sog'liqni saqlashdan foydalanish va sog'liqni saqlash natijalari o'rtasidagi murakkab munosabatlarni tushunish bilan bog'liq. Odamlar tibbiy yordamga murojaat qilar ekan, u profilaktika choralari yoki muayyan holatni davolash uchun bo'lsin, ushbu tibbiy xizmatlarning ularning sog'lig'iga ta'sirini baholash dolzarb masaladir.

Statistik tahlil tadqiqotchilar va siyosatchilarga keng ma'lumotlar to'plamidagi naqshlar, tendentsiyalar va assotsiatsiyalarni aniqlashga imkon beradi va shu bilan sog'liqni saqlashdan foydalanish va sog'liqni saqlash natijalari o'rtasidagi bog'liqlik haqida qimmatli tushunchalarni beradi. Tibbiy tashriflar chastotasi, olingan tibbiy xizmatlar turlari va bemorlarning demografiyasi kabi turli omillarni o'rganib, statistik tahlil sog'liqni saqlashdan foydalanish usullari va sog'lig'ining yaxshilanishi yoki yomonlashishi o'rtasidagi potentsial aloqalarni aniqlashi mumkin.

Mavzuga oid adabiyotlarning tahlili (Literature review):

Tibbiy xizmatdan foydalanish va sog'liqni saqlash natijakari o'rtasidagi bog'liqlikning statistik tahlili mavzusida bir nechta adabiyotlar mavjud. Bu adabiyotlardan biri "Medical Care Utilization and Health Outcome: A Multilevel Analysis of Socioeconomic Differences in Germany" nomli bo'lib, Almaniyadagi tibbiy xizmatdan foydalanish va sog'liqni saqlash natijalari o'rtasidagi bog'liqlikning statistik

tahlilini olib boradi. Boshqa bir adabiyot esa "The Relationship Between Health Care Utilization and Health Outcomes: Evidence from a Population-Based Survey in Taiwan" Tayvandagi tibbiy xizmatdan foydalanish va sog'liqni saqlash natijakari o'rtasidagi bog'liqlikning nisbiylik statistik tahlilini olib boradi.

Tahlil va natijalar (Analysis and results): Statistik ma'lumotlarga ko'ra O'sbekiston Respublikasida shifoxonalar soni 2022-yil hisobiga ko'ra 1328 ta va shifokorlar soni esa 100,5 ming kishini tashkil qiladi. Endi o'n yil oldingi miqdorlarda O'zbekiston Respublikasida shifoxonalar soni 2012-yilda 1225 ta va shifokorlar soni 81,3 ming kishini tashkil qilgan. Bu miqdorlar quyidagi ko'rsatkichlarni tashkil qiladi shifoxonalar 8,4 foizga, shifokorlar esa 22,4 foizga oshganligini ko'rish mumkin. Bu ko'rsatkichlar tibbiy xizmatdan foydalanish ko'lamini kengligini ko'rsatib beradi.

Shifoxona muassasalari soni

Hududlar	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
O'zbekiston respublikasi	1125	1128	1058	1071	1106	1135	1165	1105	1232	1281	1328
Qoraqalpog'iston respublikasi	51	46	41	42	42	41	43	49	51	58	66
Andijon	123	123	117	125	136	136	139	149	154	157	162
Buxoro	79	73	73	72	75	79	81	82	89	90	95
Jizzax	65	69	57	58	58	60	58	63	54	52	55
Qashqadaryo	112	86	89	90	86	82	94	89	88	87	91
Navoiy	37	29	29	29	28	29	31	34	37	40	40
Namangan	129	105	97	99	115	125	131	116	108	110	114
Samarqand	125	98	89	91	89	90	85	99	109	120	120
Surxondaryo	70	64	44	50	53	58	64	57	62	63	67
Sirdaryo	35	37	36	34	33	33	38	45	42	42	41
Toshkent	83	84	72	73	78	81	82	85	93	94	102
Farg'ona	152	148	136	124	123	118	116	125	126	127	128
Xorazm	33	34	34	37	38	42	42	50	56	72	75
Toshkent. sh	114	114	127	131	135	144	144	146	147	153	156

Manba: stat.uz ma'kumotlari asosida muallif ishlanmasi

Xulosa va takliflar

Mavzuga xulosa sifatida, tibbiy xizmatdan foydalanish va sog'liqni saqlash natijalari o'rtasidagi bog'liqlikning statistik tahlili, tibbiyot sohasida ishlovchi shaxslar uchun muhim ma'lumotlar ifodalaydi. Bu ma'lumotlar asosida, tibbiy xizmatlarning samaradorligi va sog'liqni saqlash natijalarining yaxshilanishi uchun qo'llanadigan strategiyalarni rivojlantirish mumkin. Takliflar quyidagilar:

1. Bugungi kunda aholi soni 36 millionni tashkil qiladi. Ko'rsatkichlarni aholi soniga tahlil qilganimizda shifoxonalar va shifokorlarning soni aholi uchun yetarli darajaga xizmat ko'rsata oladi

2. Malakali kadrlarni ko'paytirish maqsadida har bir viloyat kesimida oliy o'quv yurtlarida tibbiyot yo'nalishini tashkil qilish va ularga turli xildagi imtiyozlar yaratish. Iqtidorli talabalarga o'zlaring malakalarini tibbiyot rivojlangan chet el mamlakatlarida oshirishga imkon yaratish.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. O'zbekiston Respublikasi Sog'liqni Saqlash Vazirligi qarorlari
2. "Sog'liqni Saqlash va ta'lim tizimi xodimlarining huquqlarini himoya qilish" normative-huquqiy hujjat
3. qizi Turayeva, S. F., & qizi Yuldosheva, S. A. (2023). Genetic susceptibility biomarkers and methods for early diagnosis of the disease in crohn's disease. " Uchinchi renessandsda ilmiy-amaliy tadqiqotlarning dolzarb muammolari" mavzusidagi onlayn konferensiyasi, 2(10), 60-63.
4. Шеркулова, Н. Р., & Давлатов, Р. М. (2021). ИССЛЕДОВАНИЕ ВЛИЯНИЯ СПОСОБА МОДИФИКАЦИИ НА ПОКАЗАТЕЛИ КАЧЕСТВА ШЕЛКА. *Universum: технические науки*, (10-4 (91)), 79-85.
5. Шеркулова, Н. Р., Давлатов, Р. М., Негматов, С. С., & Негматова, М. Н. (2021). Улучшения характеристических свойств на натуральном шелке в процессе переработки с использованием модификатора. *Universum: технические науки*, (10-4 (91)), 73-78.
6. Bafoevich, U. B., Rasulovna, K. R. N., & Ziyodulloevna, K. S. (2021). REACTION OF 1, 1, 1-TRIFLUOROMETHYL-4-PHENYLBUTANEDIONE-2, 4 WITH BENZOIC ACID HYDRAZIDE. *INFORMATION TECHNOLOGY IN INDUSTRY*, 9(3), 939-944.
7. Rasulovna, K. R. (2023). Complex Nickel (Ii) Compounds Based on Acylhydrazones of Aroyltrifluoracetylmethhanes. *EUROPEAN JOURNAL OF INNOVATION IN NONFORMAL EDUCATION*, 3(10), 3-5.
8. Kochkarova, R. R., & Turgunov, E. (2023). IMPROVING THE METHODOLOGY OF TEACHING CHEMISTRY LESSONS AT SCHOOL WITH THE HELP OF DIFFERENT GAMES. *American Journal of Applied Science and Technology*, 3(10), 15-19.
9. M.Z. Kuvatova, Sh.A. Turdiyeva, R.R. Kochkarova. (2023). USE OF VENN DIAGRAM AND NETWORK METHOD IN TEACHING THE TOPIC OF "IMPORTANT CLASSES OF INORGANIC COMPOUNDS" TEACHING METHODOLOGY IMPROVEMENT. *International Multidisciplinary Journal for Research & Development*, 10(10). Retrieved from <https://www.ijmrd.in/index.php/ijmrd/article/view/223>
10. Кароматов, И. Д., & Гулямов, Х. Ж. (2017). Медицинские вопросы, освещенные в Библии. *Биология и интегративная медицина*, (4), 55-75.
11. Gulyamov, X. (2023). INTER-ETHNICITY IN THE FORMATION OF CIVIL SOCIETY IN UZBEKISTAN HARMONY AND RELIGIOUS TOLERANCE. *Interpretation and Researches*, 1(12). Извлечено от <http://interpretationandresearches.uz/index.php/iar/article/view/1314>
12. Кабилова, Д. С., Шеркулова, Н. Р., & Базарбаева, Г. Г. (2020). Реализация продукции-показатель оптимального планирования производства. In *Исследования молодых ученых* (pp. 15-17).
13. Шеркулова, Н. Р., Давлатов, Р. М., & Маматкулова, М. шелковых волокон/. Монография.-Гулистон.-"Ziyo nashr-matbaa" ХК, 2022г.-148с.